

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

Rekordna zarada banaka od trgovine berzanskim robama

Gasprom njeft očekuje uravnoteženje tržišta u H2 2021

Pad izvoza ruske nafte u H1 2020

NASUKANA IMOVINA

Klimatska politika i nafta od 40 dolara prete da ostave ispod zemlje više od 80 odsto rezervi nafte, prirodnog gasa

Big Oil klimatski planovi pali na ispitu

EU klimatski plan udvostručiće cenu CO2 do 2030.

EU rafinerije mogu računati na državnu pomoć

Gasprom rezervisao dodatne tranzitne kapacitete preko Ukrajine

Brodovi koji grade Severni tok 2 ostaju bez osiguranja

GAS

BUDUĆNOST
NA DELU

SADRŽAJ

NAFTA

Rekordna zarada banaka od trgovine berzanskim robama	OVDE
Rizik nasukane imovine uz klimatsku politiku i naftu od 40 dolara	OVDE
Djukov očekuje uravnoteženje tržišta u H2 2021.	OVDE
Procene Moskve, IEA, EIA	OVDE
Pad izvoza ruske nafte u H1 2020	OVDE
Gasprom njeft priprema bušenje nafte bez ljudske radne snage	OVDE
Gasprom njeft prvi put koristio teški dron na arktičkom polju	OVDE
Big Oil klimatski planovi pali na ispitu	OVDE
Shell se sprema na najveće restrukturiranje u modernoj istoriji	OVDE
EU rafinerije mogu računati na državnu pomoć	OVDE
EU klimatski plan udvostručice cenu CO2 do 2030.	OVDE
Tačka preokreta EV do 2024.	OVDE
Iran i Venecuela prkose sankcijama SAD	OVDE
Najava podsticaja privredi SAD podupire cene nafte.....	OVDE

GAS

Gasprom rezervisao dodatne tranzitne kapacitete preko Ukrajine.....	OVDE
Brodovi koji grade Severni tok 2 ostaju bez osiguranja	OVDE
Ruski Novatek osigurao finansiranje arktičkog LNG-a?	OVDE
Belorusija ruskim zajmom plaća dug Gaspromu	OVDE
EU parlament odobrio finansiranje nekih gasnih projekata iz „zelenog“ fonda	OVDE

REGION

Cene goriva u Sloveniji biće u potpunosti deregulisane	OVDE
Corona pomerila istraživanje nafte u Crnoj Gori	OVDE
Čelnik Janafa smenjen zbog afere	OVDE
Radnički front: Vlada Hrvatske laže po visini otpremnika u sisačkoj rafineriji.....	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu od 16/09/2020	OVDE

NAFTA

Rekordna zarada banaka od trgovine berzanskim robama

NJUJORK - Velike banke su na putu da ostvare najveću zaradu od trgovine berzanskim robama u poslednjih deset godina, profitirajući na divljim promenama cena nafte i zlata, javlja **Bloomberg**.

Kombinovani neto prihodi od trgovine tim robama kod 12 najvećih svetskih banaka skočili su na 3,8 milijardi dolara u prvoj polovini 2020. godine i na putu su da premaše 7 milijardi dolara za celu godinu. To bi učinilo ovu godinu najboljom na Wall Streetu od 2011.

Povećanje prihoda od trgovanja - 95% više u odnosu na godinu dana ranije - došlo je kad su se cene nafte u aprilu spustile ispod nule prvi put u istoriji, prisiljavajući investitore da rasprodaju opcije i pružajući bogatu priliku trgovcima sa Wall Streeta.

To je bilo podstaknuto i dislokacijom na tržištu zlata.

"Mislim da će ovo biti najbolja godina u deset godina," kaže Amrit Shahani, direktor za oblast istraživanja u firmi Coalition.

Povoljni uslovi za trgovanje robom označavaju povratak u taj sektor banaka, koje su se tokom protekle decenije borile s padom dobiti dok su se cene hladile, a regulatori smanjivali rizično trgovanje, prenosi **Bloomberg**.

Djukov očekuje uravnoteženje tržišta u H2 2021

MOSKVA - Generalni direktor Gazprom njefta očekuje da će se globalna potrošnja nafte vratiti na nivo pre krize u drugoj polovini 2021. godine.

Govoreći na jednoj konferenciji u Moskvi, Aleksandar Djukov rekao je da su trenutne cene nafte iznad 40 dolara po barelu "komforne" i za kompaniju i za savezni budžet.

"Pandemija nije otišla ... ali sigurni smo da neće doći do tako oštre reakcije, pre svega u Evropi, na pandemiju, neće biti drastičnih karantina", rekao je Djukov i dodao da će to omogućiti uravnoteženje tržišta.

"Mislim da ćemo se u drugoj polovini sledeće godine, barem se nadamo, uspeti da se vratimo na obim potrošnje iz 2019", prenosi **Reuters**.

Procene Moskve, IEA, EIA

MOSKVA, PARIZ, VAŠINGTON - Ruski ministar energetike Aleksandar Novak izjavio je u prošli četvrtak da očekuje da će se globalna potrošnja nafte u potpunosti oporaviti u drugom kvartalu 2021.

OPEC+ ograničenje i smanjenje proizvodnje nafte u Sjedinjenim Državama vodiće daljem smanjenju globalnim zaliha do kraja ove i većim delom naredne godine, što će rezultirati relativno uravnoteženim tržištem do kraja 2021. godine, ocenila je u sredu američka uprava za energetske informacije (EIA).

S druge strane, Međunarodna agencija za energiju, IEA, smanjila je prošle nedelje prognozu potražnje za naftom u svetu za ovu godinu drugi put u dva meseca zbog posrnulog oporavka

PRVI PUT U SRBIJI

PLATI GORIVO
BEZ ODLASKA
NA KASU!

PREUZMI
DRIVE.GO
APLIKACIJU

DRIVE.GO

Rizik nasukane imovine uz klimatsku politiku i naftu od 40 dolara

LONDON - Skupi naftni projekti su neisplativi sa barelom od 40 dolara, a ako nafta ostane zaglavljena na tom nivou cena, rezerve će ostati kao „nasukana imovina“. Ako svet uspe da ispuni klimatske ciljeve koji ograničavaju zagrevanje atmosfere na 1,5 ° C, više od 80 odsto rezervi nafte, prirodnog gasa i uglja bilo bi bezvredno, piše **Bloomberg**.

Najveće svetske naftne kompanije počele su ove godine da umanjuju vrednost rezervi i trenutne projekte, jer su neka polja postala neisplativa za bušenje. Total je u julu otpisao oko 7 milijardi dolara kanadske imovine naftnog peska, dok je Royal Dutch Shell u drugom tromesečju smanjio za 4,7 milijardi dolara vrednost rezervi u Severnoj Americi, Brazilu i Evropi i u Nigeriji. Exxon Mobil upozorio je u avgustu da niske cene energije mogu izbrisati čak petinu rezervi nafte i prirodnog gasa iz njegovih knjiga.

Chevron je rekao da očekuje revidiranje svojih rezervi za oko 10%, uglavnom u Permskom bazenu pored Teksasa i Novog Meksika, kao i u Australiji.

BP je u junu smanjio procene cena nafte i gasa u narednim decenijama za između 20% i 30%, istovremeno previđajući da će se troškovi emisije ugljenika više nego udvostručiti.

U takvim okolnostima, otprilike trećina ulaganja u fosilna goriva planirana do 2030. godine rizikuje da ne donese odgovarajući povrat investitorima, što je ekološka grupa Carbon Tracker, krstila izrazom "nasukana imovina". ("stranded assets")

Analitičari konsultantske firme Rystad Energy procenjuju da bi pandemija mogla dovesti do nasukavanja oko 10% dostupnih svetskih resursa nafte ili oko 125 milijardi barela. Odvojena studija Financial Timesa u februaru zaključila je da bi, ako vlade pokušaju ograničiti porast temperatura na 1,5 ° C do kraja ovog veka, više od 80% imovine ugljovodonika, uključujući i ugalj, bilo bezvredno.

Prema ovom scenariju, isparilo bi 900 milijardi dolara, ili trećina vrednosti velikih naftnih i gasnih kompanija.

Gasprom njeft priprema bušenje nafte bez ljudske radne snage

TJUMEN (Rusija) - Gasprom njeft priprema za 2025. godinu projekat onshore eksploatacije sirove nafte bez ljudske radne snage, saopštio je u ponedjeljak predstavnik ruske državne naftne kompanije na jednom stručnom forumu u sibirskom gradu Tjumentu.

"Počevši od 2023. godine, realizovaćemo pilot-projekte (bušenja nafte), a 2025. počecemo prvi takav posao bez učešća ljudi", rekao je (neimenovani) predstavnik Gasprom njefta.

Prema tom licu, automatizacija bušenja neće dovesti do ukidanja radnih mesta. "Udaljavamo se od linearnog osoblja koje radi direktno na terenskoj opremi. Ti ljudi će biti premešteni u udaljene centre za kontrolu proizvodnje", rekao je on.

Kompanija očekuje da će takva reorganizacija rada smanjiti operativne i kapitalne troškove i ubrzati proizvodnju na udaljenim poljima, pored toga što će rad učiniti sigurnijim i savremenijim.

Očekuje se da će smanjiti unos radne snage do 76 posto, od čega oko 50 posto biti zbog digitalizacije, prenosi **Sputnjik**.

Gasprom njeft prvi put koristio teški dron na arktičkom polju

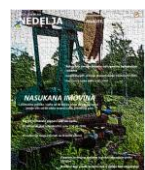
MOSKVA - Ruski naftni kolos Gasprom njeft završio je uspešno prvo testiranje upotrebe teškog helikopterskog drona u zemlji na polju nafte Vostočno-Mesojahskoje na Arktiku, saopšteno je u ponedjeljak iz kompanije. Dron je isporučio 150 kg tereta na udaljenosti od 130 kilometara, kažu u kompaniji.

"Dron je pokazao visoke tehničke mogućnosti u polarnom okruženju. U drugoj fazi programeri avionskih sistema i proizvođači nafte testiraće dron u arktičkim zimskim uslovima", navodi Gazprom njeft.

Cilj zadatka bio je da potvrdi potencijal bespilotnih tehnologija za brzu i sigurnu podršku nezavisnih severnih polja osnovnim potrebama.

"Na osnovu ovih rezultata, kompanija će ubrzati proces primene rešenja za bespilotne letilice u svom logističkom procesu", dodaje se u informaciji.

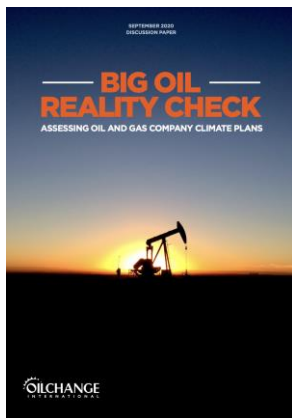

Big Oil klimatski planovi pali na ispitu

VAŠINGTON - Najveće međunarodne naftne kompanije u poslednje vreme bučno najavljuju klimatske strategije, ali novo istraživanje pokazuje da niti jedno obećanje ne približava Big Oil klub usklađivanju s Pariskim sporazumom.

Ove godine BP se obvezao da smanji ulaganja u fosilna goriva za 40%, Shell se obvezao da će postići nultu emisiju ugljen-dioksida do 2050. godine, a slična obećanja dali su i drugi naftni giganti.

Analiza koju je u sredu objavio **Oil Change International**, uz podršku 30 grupa za klimatsku pravdu, proučila je osam klimatskih planova glavnih naftnih kompanija da bi utvrdila odgovaraju li cilju ograničenja globalnog zagrevanja na 1,5 °C.

Analitičari su razdvojili tri kategorije: ambicija, integritet i planovi za prelazak na ekonomiju čiste energije. Ambicija sudi na šta treba da ciljaju obećanja, integritet uključuje iskrenost korporacija prema njihovoj ulozi u klimatskoj krizi.

U obe ove kategorije firme su loše poslovale. Na primer, ni jedan od majorsa se nije obavezao da će zaustaviti istraživanje.

U trećoj grupi kriterijuma, planiranju tranzicije, stvari su išle od lošeg ka gore. Ni jedan plan ne uključuje obaveze da se proizvodnja okonča na vreme kako bi se ispunilo ograničenje od 1,5 stepeni Celzijusa

"Težnja povećanju proizvodnje nafte i gasa, čak i smanjenjem emisije po barelu ili kubnom metru, i dalje može dovesti do povećanja ukupnih emisija", rekao je David Tong iz Oil Change International.

„Takođe bi predaja nadzora nad tržištima obnovljivih izvora energije ovim kompanijama, koje imaju dugu istoriju kršenja ljudskih prava i korupcije, mogla biti opasna", dodaje on.

Shell se sprema na najveće restrukturiranje u modernoj istoriji

LONDON - Royal Dutch Shell uskočio je u konkurenciju svojim evropskim rivalima, britanskom BP-u i italijanskom Eniju, koji su ranije najavili planove da smanje fokus na naftu i gas u narednoj deceniji na račun nove proizvodnje energije sa niskim emisijama ugljenika.

Izvori su saopštili agenciji **Reuters** da Shell želi da smanji za do 40% troškove proizvodnje nafte i prirodnog gasa kako bi popravila finansijske efekte svog poslovanja i više se usredsredila na tržišta obnovljive i električne energije.

"Imali smo sjajan model, ali je li on pravi za budućnost? Postojeće razlike, ovde se ne radi samo o strukturi, već i o kulturi i tipu kompanije kakva želimo da budemo", rekao je viši izvor u kompaniji.

Nova Shell-ova revizija smanjenja troškova, interno poznata pod nazivom Preoblikovanje projekta, očekuje se da će biti dovršena ove godine i pogodiće tri glavna sektora, a svaka ušteda biće dodatak na cilj od 4 milijarde dolara postavljen nakon pandemije.

Tačka preokreta EV do 2024.

LONDON - Analitičari su procenili da bi cene baterija trebale pasti na 100 američkih dolara / kWh kako bi električna vozila mogla da konkurišu troškovima automobila motorom s unutrašnjim sagorevanjem.

Proizvođači automobila i industrijski stručnjaci veruju da bi se prekretnica od 100 USD po kWh mogla postići već 2024. Drugi kažu da će taj prag stići i ranije.

Cene litijum-jonskih baterija pale su za 87 odsto od 2010. do 2019., a prosek ponderisan zapreminom dostigao je 156 USD / kWh prošle godine, prema procenama **BloombergNEF-a**.

Do 2030. godine očekuje se da će cene baterija dostići 61 USD/kWh, procenio je BNEF, doduše uz visoke nivoe ulaganja

LUKOIL

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

EU klimatski plan udvostručiće cenu CO2 do 2030.

BRISEL – Cena ugljendioksida za evropska preduzeća mogla bi se udvostručiti ove decenije u okviru planova Evropske unije za dublje smanjenje emisija do 2030. godine, prema novoj analizi Evropske komisije.

Komisija je prošle nedelje objavila analizu o tome kako bi njenih 27 zemalja članica moglo da smanji emisije za najmanje 55% do 2030. u odnosu na nivo iz 1990.

Da bi postigla taj cilj Komisija želi da poboljša EU sistem trgovanja emisijama (ETS), koji prisiljava elektrane, fabrike i aviokompanije koje lete unutar Evrope da kupuju dozvole za pokrivanje svojih emisija.

Komisija je navela da bi njeni glavni scenariji politike za postizanje novog klimatskog cilja mogli rezultirati cenom tone CO2 u Evropi od 32 do 44 evra u 2030. godini, mereno u cenama iz 2015.

Kada se uzmu cene iz 2030. godine, viši kraj tog opsega je cena od 59 evra do 2030. godine, prema računici analitičara Refinitiva. Za to se koristi stopa inflacije od 2% godišnje od 2015. do 2030. godine.

To bi bilo približno dvostruko više od trenutne cene EU dozvole za CO2, koje su se protekle nedelje trgovale oko nikad viših 30 eura po toni,, piše **Reuters**

EU rafinerije mogu računati na državnu pomoć

BRISEL - Prerađivački nafte u zemljama Evropske unije moći će da računaju na državnu pomoć kako bi nadoknadili sve veće troškove električne energije izazvane visokim cenama ugljenika u EU, saopštila je Evropska komisija 21. septembra.

Osim rafinerija, državnu pomoć će moći da dobijaju i proizvođači vodonika i primarnog polietilena, prenosi u ponedeljak **S&P Global Platts**.

Cilj mere je da se zaštiti globalna konkurentnost ovih sektora, istovremeno ih ohrabrujući da veći deo svoje potrebe za energijom prebace na električnu energiju s niskim udelom CO2, u skladu s naporima EU da do 2050. godine postane klimatski neutralna.

Ti su sektori među onima koje je EK utvrdila kao rizične od isticanja ugljenika na osnovu visokih indirektnih troškova emisija i jake izloženosti međunarodnoj trgovini, navodi Komisija u ažuriranim smernicama EU o sistemu trgovanja emisijama.

Do isticanja CO2 dolazi kada kompanije presele svoja postrojenja iz EU u regije s manje strogim klimatskim ograničenjima.

Nacionalne vlade moraće osigurati da svi korisnici takve pomoći sprovedu energetske pregled kako bi tražili načine kako smanjiti svoju potražnju za energijom i emisije.

Korisnici mogu odabrati da najmanje 30% svoje električne energije nabavljaju iz izvora bez ugljenika kako bi se kvalifikovali za primanje takve pomoći. To bi, na primer, moglo uključivati potpisivanje korporativnih ugovora o kupovini obnovljive energije, rekao je izvor iz EU. Ostale mogućnosti uključuju ulaganje najmanje polovine pomoći u projekte koji značajno smanjuju emisiju iz postrojenja.

Nacionalne vlade moraju dobiti odobrenje EK pre nego što izvrše isplate.

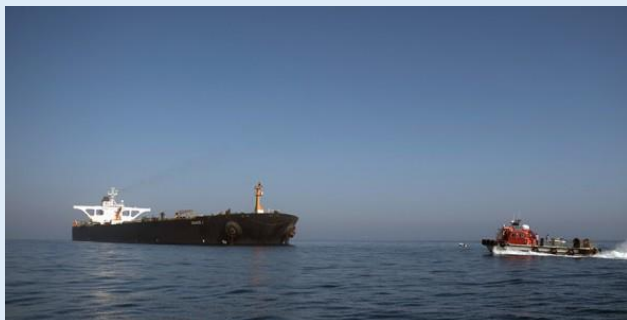

Iran i Venecuela prkose sankcijama SAD

KARAKAS - Nakon što je Iran dostavio kargo kondenzata Venecueli tankerom pod iranskom zastavom, isto plovilo sada utovaruje venecuelansku sirovu naftu na terminalu u latinoameričkoj zemlji, prkoseći američkim sankcijama naftnoj industriji obeju zemalja, izvestio je **Bloomberg** u sredu, pozivajući se na izveštaj dispečera.

Uprkos tome što sedi na najvećim rezervama nafte na svetu, Venecuela je suočena sa konstantnim nestašicama benzina, jer rafinerije ne mogu normalno da rade zbog nedostatka diluenata potrebnih za proizvodnju goriva, kao i hitne potrebe za obnovom postrojenja.

Nedostatak diluenata, nedostatak održavanja, nedostatak novca i nedostatak rezervnih delova prisilili su venecuelanske rafinerije da rade s vrlo niskim stopama prerade.

Iran je, kao sapatnik vlade u Karakasu na udaru američkih sankcija, izrazio spremnost da pomogne Venecueli da se reši nestašice, a početkom ove godine uspeo je da pošalje teret goriva latinoameričkom partneru.

Iranski eksperti takođe navodno pomažu Venecueli da zaustavi pad proizvodnje sirove nafte i pomognu da popravi rafinerije koje propadaju, a Teheran sada šalje u tu zemlju ekstra laku naftu, poznatu kao kondenzat, koju će umešati s teškom venecuelanskom naftom i proizvesti blendove za izvoz.

Pad izvoza ruske nafte u H1 2020

MOSKVA - Prema Federalnoj carinskoj službi Rusije, ruski izvoz sirove nafte u januaru-julu 2020. opao je za 4,2% u odnosu na prošlu godinu, na 143,2 miliona tona.

U vrednosnom smislu, prihodi od izvoza ruske nafte u tom periodu iznosili su 44 milijardi dolara i manji su za 36,6% u odnosu na isti period prošle godine, prenosi agencija **SeaNews**.

Izvoz naftnih derivata povećan je za 4,2% na 85,2 miliona tona, ali je njihova vrednost smanjena za 28,7% na 28 milijardi dolara.

U julu je Rusija izvezla 17,5 miliona tona sirove nafte, što je za 24,4% manje u odnosu na prošlu godinu, i 13,7% manje u odnosu na prethodni mesec. Zarada od izvoza nafte u julu od 4,8 milijardi dolara, manja je za 53,7% na godišnjem nivou i za 7,1% u odnosu na juni, pokazuju podaci carinske službe.

Izvoz prirodnog gasa u januaru-julu 2020. godine iznosio je 104,6 milijardi m3, što je za 17,5% manje u odnosu na isti period prošle godine, dok je vrednost smanjena za 51,4% na 12,5 mlrd USD.

Diesel Avio garantuje:

- Povećan cetanski broj koji omogućava bolje ubrzanje, smanjenje buke i vibracija

Sada sa poboljšanim zimskim karakteristikama

Neka Vaš motor poleti!

Najava podsticaja privredi SAD podupire cene nafte

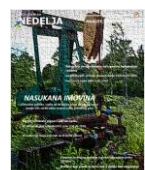
LONDON, NJUJORK - Naftni fjučersi od četvrtka su pali zbog zabrinutosti da se ekonomski oporavak u SAD usporava jer izbijanje koronavirusa traje, da bi u petak krenuli na gore sa najavama da će Kongres SAD otvoriti raspravu o hitnim dodatnim podsticajima privredi najvećeg potrošača nafte, prenosi **Platts**.

U vreme zaključenja ovog broja **NEDELJE**, cena novembarskog fjučersa za Brent kretala se blago iznad 42 USD barel sa trendom rasta (Tabela livecharts.co.uk dole), dok je WTI za isti mesec porastao na 40,50 USD/bbl.

Na strani ponude, tržište je i dalje zabrinuto zbog nastavka izvoza iz Libije, iako nije jasno koliko brzo može povećati količinu. Libijski National Oil nastoji da poveća proizvodnju na 260.000 bd do sledeće sedmice.

MOL
KVALITET
O KOM SE PRIČA

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

Gasprom rezervisao dodatne tranzitne kapacitete preko Ukrajine

LONDON - Ruski Gasprom rezervirao je dodatne kapacitete za transport gasa u Evropu preko Ukrajine u oktobru, povrh količina dogovorenih petogodišnjim tranzitnim sporazumom s Kijevom, saopšteno je u ponedjeljak iz ukrajinskog Naftogaza.

Nije spomenuta količina koju je Gasprom rezervirao za oktobar. S&P Global Platts nije uspeo da dobije komentar iz ruske kompanije.

Prema ugovoru potpisanom 30. decembra prošle godine, Gasprom je pristao na tranzit 65 milijardi kubika gasa (mlrd m³/g) preko Ukrajine ove godine i 40 mlrd m³/g u periodu 2021.-24. pod uslovima "pošalji ili plati".

Naftogaz - koji je potpisao dugoročni tranzitni ugovor s Gaspromom zajedno s novim državnim transportnim operatorom GTSOU - navodi u saopštenju da je dobio dodatne rezervacije kapaciteta na međudržavnim interkonekcijama.

Rezervacije kapaciteta izvršene su tokom aukcija koje su se održale na mađarskoj RBP i poljskoj GSA platformi 21. septembra.

Ukrajina je transportovala u Evropu ukupno 34,8 milijardi kubika gasa u okviru sporazuma s Gaspromom u prvih osam meseci 2020. godine, što predstavlja 80% ukupnog rezerviranog kapaciteta.

Sporazum o tranzitu od 65 milijardi kubika u 2020. godini smanjen je u odnosu na količinu od 87 do 94 mlrd m³ godišnje ruskog gasa koji je Ukrajina transportovala poslednjih godina i ispod tehničkog kapaciteta od oko 140 mlrd m³/g.

Prema ukrajinskim izvorima, Gaspromov dnevni tranzitni trošak iznosi 5,65 miliona dolara.

Brodovi koji grade Severni tok 2 ostaju bez osiguranja

BERLIN - Najveća grupa osiguravaoca brodara u svetu objavila je da neće osiguravati brodove uključene u gradnju ruskih cevovoda Sjeverni tok 2 i TurkStream zbog pretnje američkih sankcija.

Udruženja u sastavu Međunarodne grupe P&I Clubs, uključujući Klub brodovlasnika i londonski P&I klub, objavila je u **dopisu** da neće pružati pokriće „ni za koju aktivnost koja uključuje gradnju projekata Severni tok 2 i TurkStream ili je s njima povezana".

Pozvali su članove da "procene i ublaže rizike koje donosi sklapanje ugovora o građevinskim projektima Severni tok 2 ili TurkStream kako bi izbegli sankcije odnosno policijske mere".

Međunarodna grupa P&I klubova predstavlja 13 vodećih svetskih brodarskih osiguravatelja i pokriva gotovo 90 posto svetske tonaže na moru.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Belorusija ruskim zajmom plaća dug Gaspromu

MOSKVA - Belorusija će usmeriti oko 330 miliona dolara iz svog novog zajma iz Rusije za pokrivanje neizmirenog duga ruskom Gaspromu, rekao je ruski ministar finansija Anton Siluanov.

Kako prenosi u nedelju **TASS**, Rusija će poslati Belorusiji prvu tranšu od milijardu dolara zajma od 1,5 milijardi dolara do kraja godine, a ostatak 2021.

Kredit će pomoći Belorusiji i njenim državnim kompanijama da ispune svoje dužničke obaveze i podržati finansijsku stabilnost u bivšoj sovjetskoj republici, rekao je Siluanov.

Ruski Novatek osigurao finansiranje arktičkog LNG-a?

LONDON - Međunarodni zajmodavci osigurali su navodno oko 9,5 milijardi dolara finansijske podrške za Novatekov LNG projekat na Arktiku, stoji u dokumentu koji je video Reuters.

Očekuje se da će projekat vredan 21 milijardu dolara biti pokrenut 2023. godine, a puni kapacitet od gotovo 20 miliona tona godišnje dostići će 2026.

Partneri projekta su francuski Total, kineski CNPC i CNOOC i konzorcijum japanski Arctic LNG.

Među investitorima pomenutim u dokumentu su kreditna agencija Bpifrance, Kineska razvojna banka, Japanska banka za međunarodnu saradnju, neidentifikovana ruska banka, Sberbank, italijanski SACE i nemački Euler Hermes.

EU parlament odobrio finansiranje nekih gasnih projekata iz „zelenog“ fonda

STRAZBUR - Evropski parlament je podržao prošle nedelje predlog da se nekim gasnim projektima dopusti finansiranje iz zelenog tranzicionog fonda Evropske unije.

Međutim, pravilo će biti finalizovano posle pregovora između Evropskog parlamenta, Evropske komisije i nacionalnih vlada koje su se prethodno složile da neće koristiti Fond za pravednu tranziciju za podršku bilo kojoj vrsti fosilnih goriva.

Projekti koji će tražiti finansijsku podršku iz pomenutog multi-milijarderskog fonda moraju se nalaziti u regionima bogatim ugljem i moraju biti u skladu s klimatskim ciljem EU za 2030. godinu.

Pored toga, iz parlamenta EU je objašnjeno da će projekti iz oblasti prirodnog gasa biti prihvatljivi za novac Fonda pravedne tranzicije samo ako se obavežu da će postati klimatski neutralni do 2050. godine, prenosi **Euractiv**.

ADI DIZEL
ADITIVIRANI EVRODIZEL POSLEDNJE GENERACIJE

ODVAJA KONDENZOVANU VODU

OTKLANJA TALOG

PREMIJUM KVALITET

SPREČAVA KOROZIJU

POVEĆAVA SNAGU MOTORA

SMANJUJE PENUSAVOST

NAFTACHEM

REGION

Čelnik Janafa smenjen zbog afere

ZAGREB - Vlada Hrvatske je u četvrtak razrešila predsednika uprave Janafa Dragana Kovačevića i na njegovo mesto di izbora novog čelnika naftne transportne kompanije postavila funkcionera HDZ-a, brigadnog generala Stjepana Adanića, saopštio je privrede i energetike Tomislav Ćorić.

Kovačević je uhapšen prošle nedelje, pod sumnjom da je uzeo 1,9 miliona kuna mita.

U međuvremenu, državno tužilaštvo Uskok je odlučilo da blokira gotovo svu imovinu Kovačevića, saznaje u ponedjeljak **Telegram**.

Naime, istražioci sumnjaju da ono što Kovačević poseduje nije srazmerno njegovim prihodima. U takvim slučajevima od suda se traži tzv. prošireno zamrzavanje imovine. Uobičajeno se blokiraju vredne nekretnine, novac na bankovnim računima i udeli u firmama.

Radnički front: Vlada Hrvatske laže po visini otpremnika u sisačkoj rafineriji

SISAK - Iz hrvatske partije Radnički front poručeno je u nedelju da ministar privrede Tomislav Ćorić laže da su otpremnine radnika Rafinerije Sisak 60 posto veće od prosečnih u toj zemlji.

Radnici su nam dostavili i dokument iz kojeg je vidljivo kolike su otpremnine ponuđene radnicima koji imaju status branitelja, dok su radnicima koji nemaju status branitelja otpremnine već odavno smanjene za 30 do 60 odsto i svedene na maksimalni iznos od 18 plata, stoji u **saopštenju**.

Hrvatska se Vlada u saradnji s mađarskim Molom želi da se reši 250 radnika za sitne novce da bi Uprava, menadžeri, direktori i upravitelji pogona na tome zaradili ogromne iznose koji su poslovna tajna, navode iz Fronta.

Cene goriva u Sloveniji biće u potpunosti deregulisane

LJUBLJANA - Cene goriva u Sloveniji biće potpuno deregulisane, prenela je u četvrtak tamošnja novinska agencija STA.

"Administrirane cene više nisu potrebne", saopšteno je iz vlade posle sednice kasno u sredu. Nije objavljeno kada odluka stupa na snagu, ali trenutna uredba o regulisanim cenama ističe krajem septembra.

Corona pomerila istraživanje nafte u Crnoj Gori

PODGORICA – Uprkos pandemije, u toku su pripremne radnje za prvo istražno bušenje u crnogorskim vodama Jadrana, prvobitno planirano za ovo leto ove, trebalo bi da krene u prvom kvartalu naredne godine, rečeno je **Dnevnim novinama** u Upravi za ugljovodonike Crne Gore.

Koncesionari Eni i Novatek su, u skladu sa obavezama iz Ugovora o koncesiji, izvršili 3D geofizička istraživanja krajem 2018. godine, na prikupljenim podacima je izvršen procesing tokom 2019. godine.

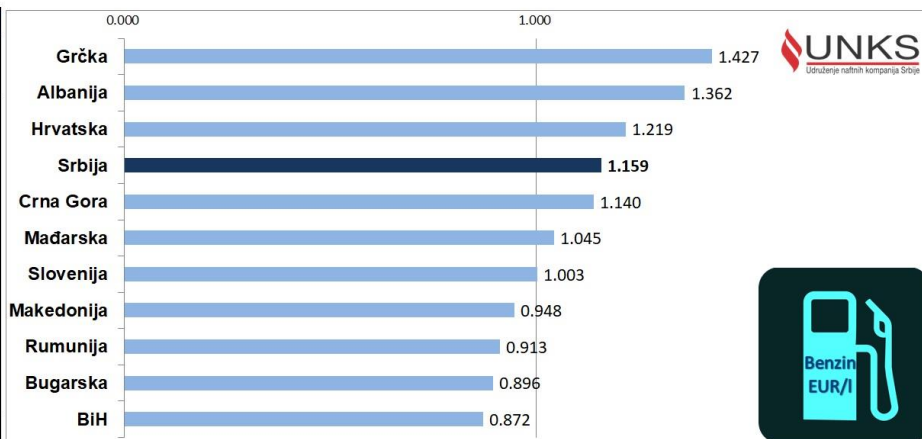
"Jedna bušotina, i to bušotina za koju je planirano da ide do dubine od 6.500 metara, biće na udaljenosti od oko 25 kilometara od obale. Druga, plića, koja bi trebalo da proveri postojanje gasnog prospekta, biće nešto bliža i na udaljenosti od oko 18 kilometara", istakli su u Upravi za ugljovodonike.

Ukoliko se aktivnosti budu odvijale po planu, za očekivati je da do kraja 2021. godine imamo informaciju da li u crnogorskom podmorju na predmetnim blokovima ima komercijalnih nalazišta nafte i gasa", dodaju u Upravi.

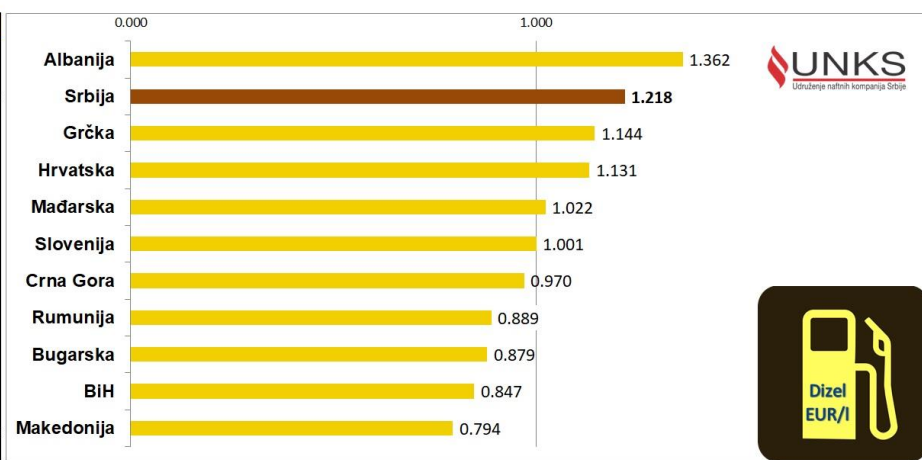

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 14.09.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

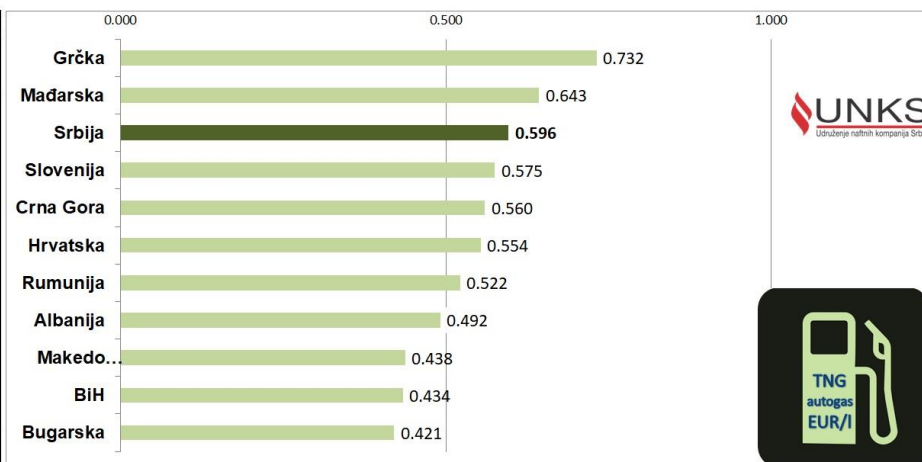
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.427	30.99%
Albanija	1.362	25.01%
Hrvatska	1.219	11.87%
Srbija	1.159	6.37%
Crna Gora	1.140	4.65%
Mađarska	1.045	-4.10%
Slovenija	1.003	-7.91%
Makedonija	0.948	-12.96%
Rumunija	0.913	-16.23%
Bugarska	0.896	-17.77%
BiH	0.872	-19.91%
Prosečna cena u regionu		1.089

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.362	33.07%
Srbija	1.218	19.02%
Grčka	1.144	11.78%
Hrvatska	1.131	10.51%
Mađarska	1.022	-0.11%
Slovenija	1.001	-2.20%
Crna Gora	0.970	-5.22%
Rumunija	0.889	-13.11%
Bugarska	0.879	-14.11%
BiH	0.847	-17.24%
Makedonija	0.794	-22.39%
Prosečna cena u regionu		1.023

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0.732	34.98%
Mađarska	0.643	18.64%
Srbija	0.596	9.93%
Slovenija	0.575	6.05%
Crna Gora	0.560	3.26%
Hrvatska	0.554	2.12%
Rumunija	0.522	-3.82%
Albanija	0.492	-9.36%
Makedonija	0.438	-19.30%
BiH	0.434	-20.03%
Bugarska	0.421	-22.45%
Prosečna cena u regionu		0.542

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave